

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Upravni odjel

Stručni upravni studij

MINISTARSTVA U VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Završni rad

Gospić, ožujak 2015.

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Upravni odjel

Stručni upravni studij

MINISTARSTVA U VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Završni rad

MENTOR:

Dr.sc. Branislav Šutić,prof.

STUDENT:

Željka Pavelić

MBS: 2963000264/11

Veleučilište „Nikola Tesla“ u Gospiću Prilog 1.

Upravni odjel

Gospić, 09.12.2014.

Z A D A T A K

za završni rad

Pristupniku Željki Pavelić

MBS: 2963000264/11

Studentu stručnog studija Upravnog prava izdaje se tema završnog rada pod nazivom

MINISTARSTVA U VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Sadržaj zadatka :

Ustroj ministarstava u sustavu državne uprave; od 1990. godine, danas, djelokrug poslova, predstavnici ministarstava, međusobni odnos ministarstava i tijela državne uprave

Ministarstva u Republici Hrvatskoj; kronologija, ministri, zamjenici ministara

Ustroj ministarstva u hrvatskom zakonodavstvu; ustrojena ministarstva i opis poslova istih

Završni rad izraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta „Nikola Tesla“ u Gospiću.

Mentor: mr.sc. Branislav Šutić, prof.

zadano: 09.12.2014.,

(ime i prezime)

(nadnevak)

potpis

Pročelnik odjela: dr.sc. Vlatka Ružić, dipl.oec. predati do:

(ime i prezime)

(nadnevak)

potpis

Student Željka Pavelić

primio zadatak: 09.12.2014.,

(ime i prezime)

(nadnevak)

potpis

Dostavlja se:

- mentoru

- pristupniku

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom Ministarstva u Vladi Republike Hrvatske izradila samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentora dr.sc. Branislava Šutića.

Ime i prezime

Željka PAVELIĆ

(potpis studenta)

Sadržaj

1. UVOD	1
2. USTROJ MINISTARSTAVA U SUSTAVU DRŽAVNE UPRAVE	2
2.1. Ustroj ministarstava u sustavu državne uprave od 1990. Godine	2
2.2. Ustroj ministarstava u sustavu državne uprave danas	7
2.3. Djelokrug poslova.....	8
2.4. Predstavници ministarstava	9
2.5. Medusobni odnos ministarstva i drugih tijela državne uprave.....	10
2.6. Nadležnost nad provođenjem zakona u poslovima prenijetim na tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	11
3. MINISTARSTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ	13
3.1. Središnje tijelo državne uprave	13
3.2. Sastav Vlade Republike Hrvatske	14
3.3. Kronologija sastava hrvatskih Vlada	16
3.4. Uloga i imenovanje ministra i pomoćnika ministra	18
4. USTROJ MINISTARSTAVA U HRVATSKOM ZAKONODAVSTVU.....	20
4.1. Ustroj ministarstava od 1990. Godine	20
4.2. Ustroj ministarstava novog hrvatskog zakonodavstva	26
4.2.1. Ministarstvo financija	26
4.2.2. Ministarstvo obrane	27
4.2.3. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	28
4.2.4. Ministarstvo unutarnjih poslova.....	29
4.2.5. Ministarstvo pravosuđa	29
4.2.6. Ministarstvo uprave	30
4.2.7. Ministarstvo gospodarstva	31
4.2.8. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	32
4.2.9. Ministarstvo poduzetništva i obrta	32
4.2.10. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	33
4.2.11. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	34
4.2.12. Ministarstvo poljoprivrede	34
4.2.13. Ministarstvo turizma.....	35
4.2.14. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	36

4.2.15.	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	37
4.2.16.	Ministarstvo branitelja	38
4.2.17.	Ministarstvo socijalne politike i mladih	39
4.2.18.	Ministarstvo zdravlja	40
4.2.19.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	40
4.2.20.	Ministarstvo kulture	41
5.	ZAKLJUČAK.....Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.	
6.	LITERATURA	43

SAŽETAK

U uvodnom dijelu upoznati ću čitatelja sa osnovama na kojima se ovaj rad zasniva. U razradi teme bavit ću se ustrojem ministarstava u sustavu državne uprave uzimajući u obzir povijesne promjene i današnji ustroj državne uprave. Slijedeće poglavlje govoriti će ministarstvima i njihovoj ulozi u Vladi Republike Hrvatske. Nadalje, predmet slijedećeg poglavlja biti će analiza ministarstava u hrvatskom zakonodavstvu, također s osvrtom na povijesni ustroj kao i ustroj novog hrvatskog zakonodavstva, njihovo djelovanje i ovlasti u obavljanju upravnih i drugih poslova. Na kraju, iznijeti ću vlastito viđenje ove teme u obliku zaključka koji sam donijela nakon obrađivanja ove teme.

1. UVOD

Povezanost ministarstava i drugih državnih organa pravnim pravilima u sastavu Vlade Republike Hrvatske kao izvršne vlasti, znači da ti organi u krugu njihove nadležnosti, djeluju na način kako je to utvrđeno zakonom i drugim propisima na temelju zakona.

Kako ministarstva provode utvrđenu politike Vlade, tako i kontroliraju političko djelovanje svih upravnih organe uprave. Razvojem ustroja ministarstava sve više raste potreba za razvojem inspekcijskog nadzora glede pridržavanja zakon i drugih propisa. U sklopu inspekcijskog nadzora ministarstva obavljaju izravan uvid u poslovanje fizičkih i pravnih osoba glede pridržavanja zakona te drugih propisa i akata te poduzimaju zakonom propisane mjere. Prate u oblastima za koje su ustrojeni radi djelovanja organa uprave u općinama i gradovima u obavljanju poslova od općeg interesa za Republiku Hrvatsku. Ukazuju na stanje i pojave od značenja za provedbu politike, poduzimanjem ili predlaganjem mjera Vladi odnosno izvršnoj vlasti, pripremanjem zakona i drugih propisa kao i donošenjem potrebnih propisa u granicama svojeg djelokruga. Ministarstva i drugi organi uprave rješavaju u upravnim stvarima kad u okviru svojeg djelokruga rješavaju o pravima i obvezama te pravnim interesima pojedinca, pravnih osoba ili drugih nositelja prava i obveza. Ministarstva imaju zadanu organizaciju i djelatnost na temelju određenih načela. Razvojem društva mijenjaju se ciljevi vlasti koji sve više teže ostvarivanju i zadovoljavanju interesa države. Prate stanje u oblastima za koje su ustrojeni. U tu su svrhu ovlašteni prikupljati sve potrebne podatke i obavještenja. Ministarstva predstavljaju skup srodnih poslova postavljen pravnim normama s određenim nazivom kao npr. Ministarstvo financija, Ministarstvo obrane, Ministarstvo uprave i dr. Međusobno se razlikuju po svojoj nadležnosti što predstavlja skup pravnih obveza i pravnih ovlaštenja da se obavljaju poslovi jednog ministarstva koji trebaju biti zakonom regulirani i usklađeni s propisima Europske unije.

2. USTROJ MINISTARSTAVA U SUSTAVU DRŽAVNE UPRAVE

Poslove državne uprave obavljaju tijela državne uprave na temelju zakona. Obavljanje poslova državne uprave nadzire i usklađuje Vlada, a sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu.

2.1. Ustroj ministarstava u sustavu državne uprave od 1990. Godine

Obavljanje poslova državne uprave dodijeljeno je 05. listopada 1990. godine ministarstvima i drugim zakonom određenim organima republičke uprave i to stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi.¹

Poslove republičke uprave obavljanju ministarstva i zakonom određene republičke upravne organizacije (zavodi). U poslovima od općeg interesa za Republiku Vlada RH, odnosno ministarstva u granicama svog djelokruga, kontroliraju političko i upravno djelovanje svih državnih organa uprave, te usmjeravaju i usklađuju njihov rad.

Ministarstva i drugi organi uprave provode utvrđenu politiku Vlade, odnosno Izvršnog vijeća te osiguravaju provedbu te politike, osobito na ukazivanje na stanje i pojave od značenja za provedbu politike poduzimanjem ili predlaganjem mjera Vladi, odnosno Izvršnom vijeću, pripremanjem i provedbom zakona i drugih propisa kao i donošenjem potrebnih propisa u granicama svojeg djelokruga. Ministarstva uz druge organe uprave rješavaju o upravnim stvarima kad u okviru svojeg djelokruga rješavaju o pravima i obvezama i pravnim interesima pravnih osoba i drugih nositelja prava i obveza.

U sklopu inspekcijskog nadzora ministarstva obavljaju izravan uvid u poslovanje fizičkih i pravnih osoba glede pridržavanja zakona, te drugih propisa i akata, te poduzimaju zakonom propisane mjere. Ministarstva prate stanje u oblastima za koje su ustrojeni. U tu svrhu

¹ NN 41/1990

ovlašteni su prikupljati, ako što drugo nije naređeno kakvim posebnim zakonom, sve potrebne podatke i obavještenja. Također prate u oblastima za koja su ustrojeni rad i djelovanje organa uprave u općinama i gradskim zajednicama općina u obavljanju poslova od općeg interesa za Republiku Hrvatsku. U ministarstvima i sekretarijatima se za obavljanje određenih upravnih poslova, kad njihovo izvršenje zahtjeva posebnu samostalnost u radu, odnosno za obavljanje određenih stručnih i drugih poslova od interesa za ostvarivanje prava i dužnosti društveno-političke zajednice, zakonom i propisom skupštine društveno-političke zajednice, zakonom i propisom skupštine društveno-političke zajednice mogu osnovati organi u sustavu uprave (zavodi, uprave, direkcije i inspektorati). Radom organa u sustavu ministarstva, odnosno sekretarijata rukovodi direktor kojeg imenuje Vlada.

24. listopada 1990. godine donesena je Uredba o načelima za unutarnje ustrojstvo i način rada ministarstava i zavoda² koja detaljnije određuje načela za unutarnje ustrojstvo i način rada ministarstva i zavoda³.

Polaznu osnovu za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva organa čini grupiranje istovrsnih i međusobno srodnih tehnološki povezanih poslova koji čine jedinstvenu cjelinu. Poslovi i zadaci organa obavljaju se u okviru organizacijskih jedinica: sektor, centar, služba, odjel, odsjek, referada, kabinet ministra.

Vlada je 5. lipnja 1991. godine donijela Odluku o neprimjenjivanju odredaba Zakona o osnovama sistema državne uprave i o Saveznom izvršnom vijeću i saveznim organima uprave („Službeni list SFRJ“, br. 23/78, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89, 72/89, 42/90, 74/90 i 35/91) na teritoriju Republike Hrvatske⁴.

Ubrzo nakon toga, točnije, 9. kolovoza 1991. godine donesena je odluka prema kojoj u svim ministarstvima treba imenovati zamjenike ministra⁵, a 9. studenog proglašen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu republičke uprave⁶. Ministarstva i republičke upravne organizacije koji preuzimaju poslove i zadatke saveznih organa i organizacija utvrđene ovim zakonom, kao i pojedinim saveznim zakonima koji su preuzeti i primjenjuju se u RH kao republički zakoni, mogu preuzeti radnike koji su na dan stupanja na snagu ovog

² NN 43/1990

³ Prethodni zakoni NN 12/1984, 17/1986 i 36/1987

⁴ NN 26/1991

⁵ NN 40/1991

⁶ NN 61/1991

zakona zatečeni na obavljanju preuzetih poslova saveznih organa i organizacija na teritoriju RH.

Novosti u zakonodavstvu državne uprave donosi Zakon o sustavu državne uprave donesen 29.srpnja 1993.godine⁷ prema kojem državnu upravu tvore državna ministarstva, ministarstva i državne u pravne organizacije. Državna ministarstva se ustrojavaju za obavljanje poslova državne uprave u upravnim područjima u kojima poslove državne uprave obavljaju isključivo ministarstva. Ministarstva se ustrojavaju za obavljanje poslova državne uprave u jednom ili više upravnih područja. U ministarstvima koja su ustrojena za više upravnih područja u pravilu se ustrojavaju u pravne organizacije u sastavu ministarstva, odnosno državne uprave, uredi i ravnateljstva. Ministar predstavlja ministarstvo i upravlja njegovim radom, može imati zamjenika i jednog ili više pomoćnika.

Tijela jedinica lokalne samouprave i uprave rješavaju u upravnim stvarima u prenijetim poslovima državne uprave, a ministarstva provode upravni nadzor nad radom županijskih, odnosno gradskih ureda i poduzimaju odgovarajuće mjere, a osobitu pokreću postupak za utvrđivanje odgovornosti državnih službenika.

Uredba o načelima za unutarnje ustrojstvo i o radnom vremenu tijela državne uprave donesena 10.svibnja 1994.godine, uređuje nazove unutarnjih ustrojstvenih jedinica ministarstava⁸. U ministarstvima se ustrojavaju uprave i zavodi kao upravne organizacije u sastavu ministarstava, uglavnom za određena upravna područja iz djelokruga ministarstva. Radom upravnih organizacija u sastavu ministarstva upravlja pomoćnik ministra – ravnatelj. Unutarnje ustrojstvene jedinice u ministarstvima i upravnim organizacijama u sastavu ministarstava su odjeli, odsjeci i pododsjeci.

U ministarstvima se ustrojava kabinet ministra, kao posebna ustrojstvena jedinica ministarstva, koja za ministra i njegovog zamjenika obavlja protokolarne poslove, poslove u svezi odnosa sa sredstvima javnog priopćenja te druge stručne i administrativne poslove za službene poslove ministra.

⁷ NN 75/1993

⁸ NN 117/1993

Područne jedinice ministarstava ustrojavaju se kao unutarnje ustrojstvene jedinice ministarstva čijim radom upravlja pročelnik. Ministarstva imaju tajnika, pomoćnike ministra i pomoćnike ravnatelja upravnih organizacija.

7.svibnja 1999.g. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave⁹ prema kojem su ministarstva jedno od središnjih tijela državne uprave, a ministri i njegovi zamjenici i pomoćnici su dužnosnici RH. Prema navedenom zakonu, ministarstva mogu imati državnog tajnika koji obavlja poslove određenog šireg područja iz djelokruga ministarstva. Tajnik ministra zadužen je učinkovitost u radu i koordiniranost unutarnjih ustrojstvenih jedinica ministarstva, a samim radom upravnih organizacija ustrojenih u sastavu ministarstava upravlja pomoćnik ministra.

3.veljače 2000.g. donesen je Zakon o izmjenama Zakona o sustavu državne uprave¹⁰ kojim se ukida državne tajnike. Tajnik ministarstva poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu, te tehnički usklađuje rad unutarnjih ustrojstvenih jedinica ministarstva i upravnih organizacija u sastavu ministarstva, ali brine i o stručnosti i osposobljavanju državnih službenika i namještenika uz ostale poslove koje mu povjeri ministar.

Nakon dosadašnjih donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakon o sustavu državne uprave, 10.svibnja 2001.g. donesena je Uredba o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave¹¹. Navedenom uredbom upravne organizacije u sustavu ministarstava ustrojavaju se kao uprave, zavodi i ravnateljstva kojima rukovodi pomoćnik ministra. U ministarstvima se ustrojava kabinet ministra kao posebna ustrojstvena jedinica ministarstva, a ustrojstvene jedinice ministarstva mogu se ustrojiti kao područne jedinice i izvan sjedišta ministarstva. Također, otvara se mogućnost osnivanja stručnih savjeta u ministarstvima za utvrđivanje nacрта propisa te davanje mišljenja i prijedloga o značajnim pitanjima.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave od 29.lipnja 2001.g. razdvaja ulogu tijela državne uprave (ministarstva, državne i pravne organizacije i uredi državne uprave)¹². Ministarstva i državne upravne organizacije su središnja tijela državne

⁹ NN 48/1999

¹⁰ NN 15/2000

¹¹ NN 43/2001

¹² NN 59/2001

uprave, a uredi državne u prave osnivaju se kao prvostupanjski uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

22.prosinca 2003.g. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave¹³. Navedenim zakonom tijela državne uprave su ministarstva, središnji državni uredi Vlade, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama. Međutim, ministarstva, središnji državni uredi i državne upravne organizacije su središnja tijela državne uprave, dok su uredi državne uprave prvostupanjska tijela državne uprave u županijama. U ministarstvima rade državni tajnici, jedan ili više njih.

Od 2003. godine promjene koje se odnose na ustroj ministarstava u sustavu državne uprave orijentirane su na harmonizaciju unutarnjih revizija u upravi, financijske kontrole Ministarstva financija i Državnim uredom za reviziju.

Ministar financija donosi odluku o obvezi ustrojavanja jedinica za unutarnju reviziju¹⁴. Jedinicu za unutarnju reviziju obvezni su ustrojiti Grad Zagreb, veliki gradovi s više od 35000 stanovnika, županije, županijska središta, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno gradovi na koje je preneseno financiranje decentraliziranih funkcija osnovnoga školstva, u skladu s Uredbom o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za odnosnu godinu.

Izmjenom i dopunom Zakona o sustavu državne u prave od 13. srpnja 2007. godine ministri, državni tajnici sustava državne u prave, državni tajnici u ministarstvima i ravnatelji državnih upravnih organizacija postaju dužnosnici u RH. Ravnatelji u ministarstvu i tajnici ministarstava rukovodeći su državni službenici koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske, ali na temelju prethodno provedenog javnog natječaja.

¹³ NN 199/2003

¹⁴ NN 150/2005

2.2. Ustroj ministarstava u sustavu državne uprave danas

Ministarstva se ustrojavaju za obavljanje poslova državne uprave prema utemeljenim načelima. Hrvatsko zakonodavstvo poznaje slijedeća načela:

(Uredba o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave, NN 154/11 i 17/12 čl.4-12.)

1. Načelo racionalizacije
 - uspostava ekonomične organizacijske strukture potrebne za učinkovito obavljanje poslova uz što manje troškova
2. Načelo funkcionalnosti
 - svi poslovi iz djelokruga tijela dodjeljuju se određenim ustrojstvenim jedinicama, ovisno o opsegu i značenju poslova
3. Načelo vertikalne i horizontalne povezanosti
 - hijerarhijska linija (vertikalna povezanost) i linija koordinacije i suradnje (horizontalna povezanost) u određenom tijelu trebaju biti jasno određene
4. Načelo harmonizacije temeljnih elemenata unutarnjeg ustrojstva
 - ujednačavanje temeljnih standarda unutarnjeg ustrojstva kao što su:
 - a) vrste i nazivi unutarnjih ustrojstvenih jedinica
 - b) opseg i sadržaj poslova te broj izvršitelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica
 - c) uvjeti u pogledu njihova ustrojavanja mjerenih brojem užih jedinica ili radni mjesta
 - d) uvjeti strukturiranja područnih jedinica te ostalih elemenata unutarnjeg ustrojstva
 - e) ustrojavanje iste razine unutarnjih ustrojstvenih jedinica za obavljanje iste vrste poslova u svim tijelima državne uprave
5. Načelo fleksibilnosti unutarnjeg ustrojstva
 - mogućnost utvrđivanja i drugačijih vrsta unutarnjih ustrojstvenih jedinica od propisanih, ako je to nužno zbog prirode i načina obavljanja poslova, a kako bi ministarstvo moglo primjerenije i fleksibilnije reagirati na posebne ili promijenjene okolnosti
6. Načelo dostupnosti

- u najvećoj mogućoj mjeri omogućava se efikasno zadovoljavanje potreba građana i drugih stranaka.

Pravilo je da se u sastavu ministarstava ustrojavaju upravne organizacije, ustrojena za određena upravna područja iz djelokruga ministarstava, a mogu se i ustrojiti ako postoje uvjeti za ustrojavanje najmanje dva sektora u njihovom sastavu. (*čl. 16. Uredbe o načelima za unutarne ustrojstvo tijela državne uprave*)

Upravne organizacije u sastavu ministarstava su uprave, zavodi i ravnateljstva.

Uprave se ustrojavaju za upravno područje u kojem se obavljaju, uglavnom upravni poslovi, sa određenim stupnjem samostalnosti u radu iz nadležnosti ministarstva.

Zavodi se također ustrojavaju za upravno područje, ali sa pretežitim obavljanjem stručno-analitičkih poslova koje zahtjeva povezanost stručnih i upravnih poslova.

Ravnateljstva se ustrojavaju za upravna područja za obavljanje određenih upravnih poslova koja zahtijevaju posebno ustrojenу samostalnu službu sa posebnim načinima rada.

2.3. Djelokrug poslova

Svako od ministarstva obavlja upravne i stručne poslove iz svog djelokruga. Uz ostale, to su osobito u svim ministarstvima neizostavni: (*čl. 38. Zakona o sustavu državne uprave*)

1. neposredno primjenjuju zakone i druge propise,
2. osiguravaju provedbu zakona i drugih propisa,
3. pripremaju nacрте prijedloga zakona i drugih propisa,
4. rješavaju u upravnim stvarima u prvom stupnju kada su na to zakonom izrijekom ovlaštени te u drugom stupnju, ako zakonom nije drugo određeno,
5. provode upravni, odnosno inspekcijski nadzor,
6. vode propisane očevidnike,

7. prate stanje u svom djelokrugu te nadležnim državnim tijelima predlažu poduzimanje odgovarajućih mjera,
8. izrađuju stručne podloge za postupak odlučivanja u državnim tijelima,
9. osiguravaju suradnju stručnih i znanstvenih ustanova te predlažu nadležnim državnim tijelima ustrojavanje određenih službi i stručnih ustanova.

2.4. Predstavnici ministarstava

Radom ministarstva upravlja ministar i predstavnik je ministarstva. Ministar ima razne i mnogobrojne ovlasti i obveze utvrđene zakonom pa u okviru ministarstva, radi efikasnosti i učinkovitost, djeluju još i zamjenik ministra, pomoćnik ministra, glavni tajnik ministarstva te upravne organizacije prethodno spomenute.

Ministra imenuje i razrješava Hrvatski Sabor na prijedlog predsjednika Vlade.

Uloga ministra je osobita u tome što: (*čl. 39. Zakona o sustavu državne uprave*)

- provodi utvrđenu politiku vlade
- donosi provedbene propise za koje je Zakonom ovlašten,
- brine o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zakona i drugih propisa te u pitanjima od zajedničkog interesa osigurava suradnju ministarstva s državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlaste te drugim pravnim osobama,
- prema državnim službenicima i namještenicima poduzima mjere utvrđene zakonom i drugim propisima u slučaju povrede službene dužnosti.

Ministar ima i jednog zamjenika koji ga zamjenjuje u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, ali i druge poslove koje mu povjeri ministar. Zamjenika ministra imenuje Vlada na prijedlog Predsjednika Vlade. Kao i ministar, provodi utvrđenu politiku Vlade, a za svoj rad odgovoran je ministru i Vladi.

Ministar može imati jednog ili više pomoćnika koje imenuje i razrješava Vlada na prijedlog ministra. Uz poslove koje mu povjeri ministar, u pravilu upravlja radom unutarnje ustrojstven jedinice ministarstva. Za svoj rad odgovoran je ministru i Vladi.

Značajna uloga u učinkovitosti rada ministarstva pripada glavnom tajniku ministarstva. Zadaća glavnog tajnika je u prvom redu usklađeni rad unutarnjih ustrojstvenih jedinica koji nije kvalitetan bez stručnog osposobljavanja, usavršavanja i napredovanja državnih službenika u tijeku službe te urednom i pravilnom korištenju sredstava za rad.¹⁵

Poduzima mjere za što većom efikasnošću u radu, prati stanje ljudskog potencijala u ministarstvu, prati rad informacijskog sustava, odgovara za zakonitost rada Glavnog tajništva, ali i brine da je svaki rashod opravdan stvarnom potrebom i potvrđen prethodnom kontrolom.

Glavnog tajnika imenuje ministarstva imenuje Vlada na prijedlog ministra i temeljem provedenog javnog natječaja. Za svoj rad odgovoran je ministru u Vladi.

2.5. Međusobni odnos ministarstva i drugih tijela državne uprave

Središnja tijela državne uprave posvećuju punu pažnju uspostavljanju što boljih međusobnih odnosa koji moraju biti protkani međusobnim razumijevanjem i povjerenjem. Razvoj suradnje predstavlja temelj cjelokupnog rada putem kojeg se postižu zadani ciljevi.

Suradnja je usmjerena u prvom redu na pružanju međusobne stručne pomoći, a zatim na pružanju stručne pomoći prema uredima državne uprave u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ministarstva sa državnim uredima i državnim upravnim organizacijama surađuju po stručnim pitanjima iz svog djelokruga, usklađuju planove rada, osnivaju zajedničke stručne komisije na kojima odgovaraju na pitanja od zajedničkog interesa, ali organiziraju i zajednička stručna savjetovanja.

¹⁵ Zakon o sustavu državne uprave, NN 150/11, 12/13 čl.42. st.1

Odnos ministarstva prema uredima državne uprave u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave također je baziran na stručnoj pomoći, ali po pitanjima zakonitosti, odnosno po pitanjima koja se pojavljuju prilikom izvršenja zakona i propisa. Organiziraju se stručna savjetovanja sa iznošenjem mišljenja i pojašnjenja, a sve u cilju što pravilnijeg i učinkovitijeg djelovanja koji je od javnog interesa.

2.6. Nadležnost nad provođenjem zakona u poslovima prenijetim na tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Kako nam je poznato, a što je sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ministarstvo može prenijeti nadležne poslove na tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. S time u vezi može načelniku, gradonačelniku i županu davati naredbe.¹⁶

Ministarstva provode nadzor nad povjerenim nadležnim poslovima uredima državne uprave u jedinicama lokalne i područne samouprave, ali i nad odgovornosti državnih službenika u obavljanju tih poslova te pokretanju postupaka za utvrđivanje odgovornosti državnih službenika kad ocjene da se ne izvršava zakon ili drugi propis.

Predstavnička tijela općina, gradova i županija donose opće akte u svom samoupravnom djelovanju. Doneseni akt treba biti sukladan Ustavu i zakonu što će potvrditi predstojnik ureda državne uprave u županiji. Uoči li predstojnik nepravilnost u donesenom aktu, uputit će ga predstavničkom tijelu na otklanjanje nedostataka. Ukoliko predstavničko tijelo ne postupi po odluci predstojnika, predstojnik će u roku od 15 dana donijeti odluku o obustavi akta.

Odluka o obustavi općeg akta od primjene koju je neposredno donijelo središnje tijelo državne uprave dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i

¹⁶ „Nadležno ministarstvo u obavljanju poslova državne uprave koji su prenijeti na tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave može općinskom načelniku, gradonačelniku i županu davati naredbe.“, Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, pročišćeni tekst

središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku o obustavi (*Čl. 80b. Zakona o lokalnoj i područnoj samoupravi*)

Središnje tijelo donosi ocjenu osnovanosti odluke o obustavi koju dostavlja predsjedniku predstavničkog tijela. To znači da će ili ukinuti odluku predstojnika o obustavi općeg akta ili će opći akt neposredno obustaviti od primjene.

3. MINISTARSTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Ministarstva predstavljaju sustav zadane organizacije i djelatnosti koji djeluje prema načelima samostalnosti, zakonitosti, kontinuiteta, jednakosti uživalaca usluga, javnosti usluga. Osim što obavljaju upravne i stručne poslove, rad ministarstava je usmjeren stalnom razvoju i unapređenju konkurentnosti.

Ustrojena su radi obavljanja poslova državne uprave, neposredno primjenjuju zakone i druge propise, osiguravaju njihovu provedbu, pripremaju nacрте zakona i drugih propisa, provode upravni, odnosno inspekcijski nadzor i drugo.

3.1. Središnje tijelo državne uprave

Ministarstva, državne uredi, državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama središnja su tijela državne uprave čiji poslovi su uređeni posebnim zakonom. Ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije središnja su tijela državne uprave, a uredi državne uprave u županijama prvostupanjska su tijela državne uprave (<http://www.zakon.hr/z/221/Zakon-o-sustavu-dr%20avne-uprave>, 12. 02. 2015.godine). Ustrojavaju se za obavljanje poslova državne uprave koje može biti u jednom ili više upravnih područja. Ako govorimo o ustroju ministarstva iz više upravnih područja, tada se u sustavu ministarstva ustrojavaju upravne organizacije koje su uprave, zavodi i ravnateljstva.

U Republici Hrvatskoj danas djeluje dvadeset ministarstva: (čl.2 Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, NN 148/13)

- Ministarstvo financija,
- Ministarstvo obrane,
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova,
- Ministarstvo unutarnjih poslova,

- Ministarstvo pravosuđa,
- Ministarstvo uprave,
- Ministarstvo gospodarstva,
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU,
- Ministarstvo poduzetništva i obrta,
- Ministarstvo rada i mirovinskog sustava,
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture,
- Ministarstvo poljoprivrede,
- Ministarstvo turizma,
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode,
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja,
- Ministarstvo branitelja,
- Ministarstvo socijalne politike i mladih,
- Ministarstvo zdravlja,
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i
- Ministarstvo kulture.

Svako ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove, ali i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

3.2. Sastav Vlade Republike Hrvatske

Strukturu Vlade Republike Hrvatske kao izvršne vlasti¹⁷, uz premijera i jednog ili više potpredsjednika, čine i ministri. Tako su ministri nositelji izvršne vlasti koji u

¹⁷ izvršna vlast, organi koji obavljaju izvršne funkcije, izvršavaju zakone i donose propise (prije svega uredbe) za njihovo izvršavanje, <http://enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=28397>

sastavu Vlade moraju izvršavati zakone što ih donosi Sabor, vode vanjsku i unutarnju politiku, usmjeravaju i nadziru rad državne uprave te brinu o gospodarskom razvitku zemlje.

Ministri – članovi Vlade moraju biti hrvatski državljani, državni su dužnosnici te bez odobrenja Vlade ne mogu obavljati niti jednu javnu ili profesionalnu dužnost.

Članovi Vlade stupaju na dužnost kad im povjerenje iskaže većina svih zastupnika u Hrvatskom saboru. Nakon što Vlada dobije povjerenje Hrvatskog sabora, članovi Vlade kao i predsjednik Vlade, daju svečanu prisegu pred Hrvatskim saborom koja glasi: (čl. 5 st. 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske, NN 119/14).

„Prisežem da ću dužnost člana Vlade savjesno i časno obnašati, poštovati Ustav, zakone i pravni poredak, te zalagati se za svekoliki napredak Republike Hrvatske“.

Nazočnost članova Vlade na sjednicama od iznimne je važnosti jer o tome ovisi i samo zasjedanje Vlade. Dakle, Vlada može zasjedati samo ako je nazočna većina članova Vlade. Vlada odlučuje natpolovičnom većinom glasova svih članova Vlade, a dvotrećinskom većinom glasova svih članova Vlade kad nadležnim državnim tijelima predlaže: (čl. 14. Zakona o Vladi Republike Hrvatske, NN 119/14).

- promjenu Ustava Republike Hrvatske,
- udruživanje ili razdruživanje s drugim državama,
- promjenu granica Republike Hrvatske,
- raspuštanje Hrvatskog sabora,
- raspisivanje državnog referenduma.

3.3. Kronologija sastava hrvatskih Vlada

Kroz povijest Vlade Republike Hrvatske počevši od svibnja 1990.godine, prošlo je više od 180 ministara. Neki od njih danas su gotovo zaboravljeni jer rijetki se sjećaju ministra poput Marina Črnje, Onesina Cvitana, Darka Čargonje, Živka Juzbašića, Ivana Majdaka ili npr. Nevena Ljubičića. U anonimnosti je završio i Mario Kovač kratkotrajni ministar prometa u Vladi Ivice Račana kao između ostalih i Anton Marčelo Popović, ministar turizma u Vladi Franje Gregovića. Gojko Šušak jedini je ministar koji je umro tijekom obnašanja dužnosti.

Najkraći mandat imao je Šime Đodan, ministar obrane od 2.do 31.srpnja 1992.godine, a najduži Andrija Hebrang koji je devedesetih godina bio ministar zdravstva u svim vladama osim vlade Hrvoje Šarinića.

Kronologiju sastava Vlade tipizira i politička-stranačka pripadnost. Dakle, od 1990.godine pa do 2000. godine formirane su u jednostranačkom sazivu ministara HDZ-a:

Tabela 1. Sastav vlada Republike Hrvatske od 1990. do 2000. godine

VLADA (POLITIČKA STRANKA)	PREDSJEDNIK VLADE	TRAJANJE MANDATA
1. Vlada (HDZ)	Stjepan Mesić	30. svibnja 1990. do 24. kolovoza 1990.
2. Vlada (HDZ)	Josip Manolić	24. kolovoza 1990. do 17. srpnja 1991.
3. Vlada (Nacionalnog jedinstva)	Franjo Gregurić	17. srpnja 1991. do 12. kolovoza 1992.
4. Vlada (HDZ)	Hrvoje Šarinić	12. kolovoza 1992. do 3. travnja 1993.
5. Vlada (HDZ)	Nikica Valentić	3. travnja 1993. do 7. studenog 1995.
6. Vlada (HDZ)	Zlatko Mateša	7. studenog 1995. do 27. siječnja 2000.

Izvor:<https://vlada.gov.hr/o-vladi/clanovi-vlade/sazivi-vlada-93/9>, 20.01.2015.

Vlade u sazivu od 2000. godine formirane su ministrima koalicijskim partnerima:

Tabela 2. Sastav vlada Republike Hrvatske od 2000. do danas

VLADA	PREDSJEDNIK VLADE	TRAJANJE MANDATA
7. Vlada (SDP)	Ivica Račan	27.siječnja 2000. do 30. srpnja 2002.
8. Vlada (SDP)	Ivica Račan	30. srpnja 2002. do 23. prosinca 2003.
9. Vlada (HDZ)	Ivo Sanader	23. prosinca 2003. do 12. siječnja 2008.
10. Vlada (HDZ)	Ivo Sanader	12. siječnja 2008. do 6. srpnja 2009.
11. Vlada (HDZ)	Jadranka Kosor	06. srpnja 2009. do 23. prosinca 2011.
12. Vlada (SDP)	Zoran Milanović	23. prosinca 2011. (aktualna)

<https://vlada.gov.hr/o-vladi/clanovi-vlade/sazivi-vlada-93/93>, 20.01.2015.

Broj ministara po političkoj pripadnosti povezan je parlamentarnim izborima, pobjedom političke stranke odnosno koalicije političkih stranaka.

Ministri u aktualnoj Vladi Republike Hrvatske čiji mandat trajanja je od 2011. godine
:(<https://vlada.gov.hr/o-vladi/clanovi-vlade/66>)

1. Vesna Pusić – prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova (HNS)
2. Milanka Opačić – potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih (SDP)
3. Branko Grčić – potpredsjednik Vlade i ministar regionalnog razvoja i fondova Europske unije (SDP)
4. Ranko Ostojić – potpredsjednik Vlade i ministar unutarnjih poslova (SDP)
5. Boris Lalovac – ministar financija
6. Ante Kotromanović – ministar obrane (SDP)
7. Siniša Varga – ministar zdravlja (SDP)

8. Orsat Miljenić – ministar pravosuđa
9. Arsen Bauk – ministar uprave (SDP)
10. Ivan Vrdoljak – ministar gospodarstva (HNS)
11. Gordan Maras – ministar poduzetništva i obrta (SDP)
12. Mirando Mrsić – ministar rada i mirovinskog sustava (SDP)
13. Siniša Hajdaš Dončić – ministar pomorstva, promet i infrastrukture
14. Vedran Mornar – ministar znanosti, obrazovanja i sporta
15. Tihomir Jakovina – ministar poljoprivrede (SDP)
16. Darko Lorencin – ministar turizma
17. Miheal Zmajlović – ministar zaštite okoliša i prirode (SDP)
18. Anka Mrak – Taiataš – ministrica graditeljstva i prostornog uređenja
19. Predrag Matić – ministar branitelja i
20. Andrea Zlatar Violić – ministrica kulture (HNS).

3.4. Uloga i imenovanje ministra i pomoćnika ministra

Ministar je član Vlade zadužen za određeni resor, odnosno određeno područje. Uglavnom je državni dužnosnik koji je prema hijerarhijskoj strukturi podređen i odgovoran predsjedniku Vlade. Ako je prema ustavnopravnom uređenju države drugačije uređeno, tada može biti odgovoran i parlamentu.

Osobu za određenu ministarsku dužnost obično predlaže predsjednik Vlade, ali isto tako mora uživati i povjerenje u parlamentu. Aktualni je političar bogate političke i profesionalne karijere sa visokim stručnim znanjem.

Ministar ne mora imati posebno dodijeljen resor i tada se naziva ministar bez lisnice (bez resora). U nekim državnim uređenjima ministri s lisnicom su oni čija su ministarstva utvrđena Ustavom (vanjskih poslova, unutarnjih poslova, obrane itd.), dok su bez lisnice ministarstva ustanovljena Zakonom ili eventualno prenošenjem nekih ovlaštenja s predsjednika Vlade.

Osnovna uloga ministra je predstavljati ministarstvo u kojem je imenovan i upravljati njegovim radom, a osobito: *(čl. 39. Zakona o sustavu državne uprave)*

- provodi utvrđenu politiku Vlade,
- donosi provedbene propise kad je na to izrijekom zakonom ovlašten,
- brine o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zakona i drugih propisa te u pitanjima od zajedničkog interesa osigurava suradnju ministarstva s državnim tijelima, jedinicama lokalne (područne) samouprave, pravnim osobama koje imaju pravne ovlasti te drugim pravnim osobama,
- prema drugim službenicima i namještenicima poduzima mjere utvrđene zakonom i drugim propisima u slučaju povrede službene dužnosti i druge ovlasti i obveze utvrđene posebnim zakonom.

Rješenje o imenovanju ministra donosi predsjednik Vlade uz supotpis predsjednika Hrvatskog sabora.

Ministar ima jednog zamjenika ministra kojeg imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade. Zamjenik ministra provodi utvrđenu politiku u Vlade, zamjenjuje ministra u upravljanju radu ministarstvom, zamjenjuje ministra u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja i druge poslove koje mu povjeri ministar. Za svoj rad odgovoran je ministru i Vladi.

U ministarstvu se može imenovati jedan ili više pomoćnika ministra. Imenuje ga Vlada na prijedlog ministra te je za svoj rad odgovoran ministru i Vladi. Pomoćnik ministra, u pravilu, upravlja radom upravne organizacije ustrojene u sastavu ministarstva, ali i druge poslove koju mu povjeri ministar.

4. USTROJ MINISTARSTAVA U HRVATSKOM ZAKONODAVSTVU

Ministarstva se ustrojavaju posebnim zakonom, „Zakonom o ustroju i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave“ te se istim određuje njihov djelokrug. Samostalni su u obavljanju poslova i vezani Ustavom i Zakonom. Poslovi zajednički za sva Ministarstva jesu međunarodna suradnja i njeno unapređenje, zaključivanje i primjena međunarodnih ugovora, usklađivanje propisa sa pravom Europske unije i priprema, usvajanje odnosno predlaganje tehničkih propisa. Svako od ministarstava, izuzev Ministarstva branitelja, sudjeluje u radu tijela Europske unije u području iz njegove nadležnosti¹⁸.

4.1. Ustroj ministarstava od 1990. Godine

Odluka da se pristupi raspravi o promjeni Ustava SRH donesena je 30. lipnja 1990. godine prema kojoj bi poslove državne uprave iz nadležnosti Republike, umjesto dotadašnjih republičkih sekretarijata i drugih republičkih organa uprave (komiteta), obavljali ministarstva i drugi republički organi uprave.

Sukladno Zakonu o ustroju republičke uprave od 5. listopada 1990.g. ministarstva obavljaju upravne i stručne poslove u okviru prava i dužnosti Republike. Radom ministarstava rukovodi ministar, zamjenjuje ga zamjenik ministra, dok pomoćnik ministra pomaže ministru u rukovođenju pojedinih područja rada ministarstva.

¹⁸ „Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti“, Zakon o ustroju i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, NN 150/11, 22/12, 125/13 i 148/13

Ministarstva u Vladi Republike Hrvatske su kako slijedi:

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 17. veljače 2015.)

1. Ministarstvo energetike i industrije
2. Ministarstvo financija
3. Ministarstvo informiranja
4. Ministarstvo inozemnih poslova
5. Ministarstvo iseljništva
6. Ministarstvo obrane
7. Ministarstvo pravosuđa i uprave
8. Ministarstvo prometa i veza
9. Ministarstvo pomorstva
10. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva
11. Ministarstvo prosvjete i kulture
12. Ministarstvo rada i socijalne skrbi
13. Ministarstvo trgovine
14. Ministarstvo turizma
15. Ministarstvo unutarnjih poslova
16. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
17. Ministarstvo poljoprivrede
18. Ministarstvo zdravstva
19. Ministarstvo znanosti, tehnologije i informatike.

Prema Zakonu o ustroju i djelokrugu ministarstava i drugih organa državne uprave od 8. rujna 1992. godine, ustrojavaju se državna ministarstva u kojima poslove državne uprave obavljaju isključivo organi državne uprave te ministarstva koja se ustrojavaju za poslove državne uprave iz jednog ili više upravnih područja.

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 17. veljače 2015.)

Državna ministarstva su:

1. Ministarstvo obrane

2. Ministarstvo unutarnjih poslova
3. Ministarstvo vanjskih poslova.

Ministarstva su:

1. Ministarstvo financija
2. Ministarstvo graditeljstva i zaštite okoliša
3. Ministarstvo industrije, brodogradnje i energetike
4. Ministarstvo kulture i prosvjete
5. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva
6. Ministarstvo prometa, pomorstva i veza
7. Ministarstvo pravosuđa i uprave
8. Ministarstvo rada i socijalne skrbi
9. Ministarstvo turizma i trgovine
10. Ministarstvo zdravstva
11. Ministarstvo znanosti.

3. svibnja 1993. godine dolazi do izmjene i dopune Zakona o ustroju i djelokrugu ministarstava i drugih organa državne uprave koje se odnose na državna ministarstva i ministarstva. (NN 44/1993)

Državna ministarstva su:

1. Ministarstvo obrane
2. Ministarstvo unutarnjih poslova
3. Ministarstvo vanjskih poslova
4. Ministarstvo financija.

Ministarstva su:

1. Ministarstvo graditeljstva i zaštite okoliša
2. Ministarstvo gospodarstva
3. Ministarstvo kulture i prosvjete
4. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva
5. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza
6. Ministarstvo pravosuđa

7. Ministarstvo uprave
8. Ministarstvo rada i socijalne skrbi
9. Ministarstvo turizma
10. ministarstvo zdravstva
11. Ministarstvo znanosti i tehnologije.

Novim Zakonom o ustroju i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija donesenog 6. listopada iz 1994. godine dolazi do izmjene državnih ministarstava i ministarstava. (NN 72/1994)

Državna ministarstva:

1. Ministarstvo financija
2. Ministarstvo obrane
3. Ministarstvo razvitka i obnove
4. Ministarstvo unutarnjih poslova
5. Ministarstvo vanjskih poslova.

Ministarstva:

1. Ministarstvo gospodarstva
2. Ministarstvo kulture
3. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva
4. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza
5. Ministarstvo pravosuđa
6. Ministarstvo privatizacije i upravljanja imovinom
7. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja
8. Ministarstvo prosvjete i športa
9. Ministarstvo rada i socijalne skrbi
10. Ministarstvo turizma
11. Ministarstvo uprave
12. Ministarstvo zdravstva
13. Ministarstvo znanosti i tehnologije.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija od 18. listopada 1996. godine osniva se novo ministarstvo, Ministarstvo povratka i useljništva, a 1997. godine osnovano je Ministarstvo branitelja iz Domovinskog rata.

Sukladno Zakonu o ustroju i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija od 7. svibnja 1999. godine, posljednja je izmjena o ustroju državnih ministarstava i ministarstava. (NN 48/1999)

Državna ministarstva:

1. Ministarstvo financija
2. Ministarstvo obrane
3. Ministarstvo razvitka, useljništva i obnove
4. Ministarstvo unutarnjih poslova
5. Ministarstvo vanjskih poslova.

Ministarstva su:

1. Ministarstvo gospodarstva
2. Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata
3. Ministarstvo kulture
4. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva
5. Ministarstvo pomorstva, prometa i veza
6. Ministarstvo pravosuđa
7. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja
8. Ministarstvo prosvjete i športa
9. Ministarstvo rada i socijalne skrbi
10. Ministarstvo turizma
11. Ministarstvo zdravstva
12. Ministarstvo znanosti i tehnologije.

Državna ministarstva ukidaju se 3. veljače 2000. godine¹⁹, a od 22. prosinca 2003. godine radom nastavljaju ministarstva: (NN 199/2003)

1. Ministarstvo vanjskih poslova,
2. Ministarstvo financija,
3. Ministarstvo obrane,
4. Ministarstvo unutarnjih poslova,
5. Ministarstvo pravosuđa,
6. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva,
7. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka,
8. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva,
9. Ministarstvo zaštite okoliša i graditeljstva,
10. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi,
11. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,
12. Ministarstvo kulture,
13. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti,
14. Ministarstvo europskih integracija.

Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo europskih integracija od 2005. godine nastavljaju s radom kao jedno ministarstvo, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.

Broj ministarstava se povećava u 2008. godini kada nastaju Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva te Ministarstvo turizma. U istoj godini Ministarstvo mora, turizma prometa i razvitka nastavlja s radom kao Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, dok Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva nastavlja s radom kao Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Ubrzo, točnije 2009. godine osniva se novo ministarstvo, Ministarstvo uprave koje je slijednik sustava državne uprave za upravu.

¹⁹ NN 15/2000

4.2. Ustroj ministarstava novog hrvatskog zakonodavstva

Ministarstva se ustrojavaju Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave. Zakon je točno propisan djelokrug obavljanja upravnih poslova, ali i drugih poslova koji su u nadležnosti svakog od ministarstava.

4.2.1. Ministarstvo financija

Ministarstvo financija je središnje tijelo državne uprave u Republici Hrvatskoj čiju je dužnost ministra od 1990. godine do danas vodilo devet ministara. Predmetno ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove čiji je temelj utvrđivanje ekonomske i fiskalne politike. Vršiti analize i prognoze makroekonomskih kretanja ključnih za izradu proračuna države. Izrađuje osnovu za financiranje izvanproračunskih korisnika, lokalnih proračuna te prijedlog sustava financiranja javnih potreba lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, ministarstvo financija vodi glavnu knjigu državne riznice i sastavlja financijska izvješća, zadaća mu je planiranje likvidnosti državnog proračuna, upravljanje financijskim tijekovima, vrši proračunski nadzor te izvršava državni proračun. Neizostavna je uloga u financijskom odnosu s inozemstvom i kreditnoj suradnji s međunarodnim i regionalnim financijskim institucijama, inozemnim vladinim i poslovnim bankama koji su izravno povezani obvezama po javnom dugu.

Javno-privatno partnerstvo i politika iz sustava koncesije i realizacija projekata javno-privatnog partnerstva nije moguća bez prijedloga i mišljenja s osnove proračunskog rizika, ocjene projekata i procjene rizika iz oblasti Ministarstva. Sve više jača uloga Ministarstva u praćenju i analizi državnih potpora, unapređenju sustava projiciranja i intenziteta dodjele istih.

Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području prometa roba i usluga, poslove zabrane i sprječavanja neregistrirane djelatnosti i neregistrirane trgovine, obavlja inspekcijski nadzor nad naplatom proračunskih i ostalih prihoda.

Obavlja i upravne i stručne poslove koji se odnose na uspostavu i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, na državnoj i lokalnim razinama, ali i poslove financijskog upravljanja u okviru decentraliziranog sustava provedbe pomoći Europske zajednice u Republici

Hrvatskoj(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 21. veljače 2015.).

.

4.2.2. Ministarstvo obrane

Ministarstvo obrane je središnje tijelo državne uprave zaduženo za poslove obrane. U okviru Ministarstva ustrojen je i Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske nadležan za zapovijedanje, pripremu i uporabu Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Dužnost ministra obrane do danas je obavljalo trinaest ministara koji ne samo da je čelnik tijela, već ima i ovlasti u zapovijedanju Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na obrambeni sustav i sustav Oružanih snaga te poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije.

Djelokrug poslova obrambenog sustava sastoji se u planiranju, normativnom uređenju i provođenju obrambene politike, izradi Strategije obrane, procjeni ratnih i drugih opasnosti, međunarodnoj vojnoj suradnji, usklađenosti planova vojne i civilne suradnje te sudjelovanje u nadzoru i zaštiti interesa Republike Hrvatske na moru.

Oružane snage Republike Hrvatske je službeni naziv za Hrvatsku vojsku čija je glavna zadaća štiti suverenost, neovisnost i cjelovitost Republike Hrvatske. Zadaća je ministarstva izraditi dugoročni plan razvoja Oružanih snaga, materijalno zbrinjavanje, proizvodnja i promet naoružanja vojne opreme, sigurnost i zaštita tajnih podataka obrane, ali razvijati komunikacijski, informacijski i profesionalni sustav

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 21. veljače 2015.).

Ministarstvo obrane ima inspekcijsku zadaću i nadzor nad obrambenim sustavom zapovjedništva, postrojbi i ustanova te financiranje obrane.

4.2.3. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, kao nadležno tijelo za nacionalnu koordinaciju europskih poslova, aktivno sudjeluje u radu institucija Europske unije, posebno od 01. srpnja 2013. godine kada Republika Hrvatska postaje članica Europske unije.

Paralelno, sukladno zakonskom okviru kojim se definiraju odnosi i suradnja Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora u europskim poslovima, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, kao tijelo državne uprave nadležno za nacionalnu koordinaciju europskih poslova, preuzima određene zadaće u okviru suradnje Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora u kontekstu europskih poslova. U tom cilju, iznimnu važnost imati će jačanje institucionalnih sposobnosti s naglaskom na jačanje administrativnih kapaciteta za koordinaciju i obavljanje europskih poslova te kontinuirano obrazovanje kadrova (http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 21. veljače 2015.).

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova obavlja i druge poslove koji se odnose na predstavljanje Republike Hrvatske u drugim državama i međunarodnim organizacijama te tako jača i unapređuje međunarodni odnos. Također, sudjeluje u jačanju međunarodne sigurnosti, gospodarskim odnosima, međunarodnim razvojnim projektima, zaštiti prava i interes hrvatskih državljana koji žive u inozemstvu, odnosno o raznim pitanjima koja su interesu za Republiku Hrvatsku²⁰.

²⁰ Zakon o ustroju i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave“, NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13; čl.7st.6

4.2.4. Ministarstvo unutarnjih poslova

Osnovna zadaća Ministarstva unutarnjih poslova jest zaštita ustavnog poretka Republike Hrvatske koji jamče sigurnost i povjerenje ljudima i njihovoj imovini. Ministarstvo obavlja poslove koje možemo podijeliti na policijske, inspekcijske, upravne i druge poslove.

Policijski poslovi su zaštita života, osobnog integriteta i imovine od kažnjivih ponašanja u čijoj skupini su sprječavanje i suzbijanje kažnjivih ponašanja i pronalaženje osoba osumnjičenih za kaznena djela. U nadležnosti ministarstva nadalje su razne vrste nadzora, nadzor javnih okupljanja, državnih granica, kretanje i boravak stranaca, uhićenih i pritvorenih osoba i drugi poslovi dodijeljeni posebnim propisima.

Inspekcijski poslovi u nadležnosti ministarstva odnose se na zaštitu od požara, proizvodnju i promet eksplozivnih stvari, humanitarno razminiranje, zaštitu detektivskih djelatnosti i novčanih institucija kao i nadzor stanica za tehnički pregled vozila(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 22. veljače 2015.).

Upravni poslovi uglavnom se odnose na prijave građana u evidenciju i izdavanje osobnih iskaznica, državljanstvo, registre vozila i vozača, registre oružja i vlasnika, registre stranaca i azil te poslove nadležne u radu tijela Europske unije.

4.2.5. Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo pravosuđa predstavlja nepristano tijelo koje opravdava povjerenje građana i društva u cjeline. Osim što obavlja, upravne, stručne i druge poslove, vrši nadzor u tijelima sudbene vlasti, državnom odvjetništvu i tijelima koja vode prekršajni postupak. Obavlja stručne poslove u suradnji Vlade Republike Hrvatske s međunarodnim kaznenim sudovima, Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu, Međunarodnim sudom pravde i drugim međunarodnim sudovima.

Osim što djeluje unutar Europske unije i tako zadržava visoke europske standarde, obavlja upravne i druge poslove u domaćem zakonodavstvu po pitanju prava vlasništava, odnosno imovinskopravnih poslova po pitanju izvlaštenja i ograničenja vlasništva, prema vrsti zemljišta, prometu zemljišta, o imovini stranih državljana kao i o imovini oduzetoj za vrijeme komunističke jugoslavenske vladavine

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 22. veljače 2015.).

U nadležnosti ministarstva pravosuđa područje je i građanskog, kaznenog i trgovačkog prava, poslovi koji se odnose na stručno osposobljavanje sudaca državnih odvjetnika kao i djelatnika u sudovima, državnom odvjetništvu, tijelima nadležnim nad kaznenim i prekršajnim sankcijama te raznim vrstama pravne pomoći i drugi poslovi stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

4.2.6. Ministarstvo uprave

Ministarstvo uprave je središnje tijelo državne uprave usmjereno trajnom unapređenju sustava javne uprave radi osiguranja i zaštite javnog interesa, zakonitog djelovanja i pružanja usluga u ostvarivanju prava građana. Obavlja upravne i stručne poslove unapređenja koji se odnose na razvitak i povezivanje informacijskog sustava u jedinstveno-komunikacijsku mrežu u Republici Hrvatskoj, ali i u pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji. Sukladno tome, ministarstvo obavlja poslove praćenja projekata informacijsko-komunikacijske tehnologije te praćenje provedbe zakona s područja informacijsko-komunikacijske tehnologije(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 22. veljače 2015.).

Ministarstvo uprave obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na ustrojstvo i sustav državne uprave i lokalne (područne) samouprave, izborni sustav, registraciju političkih strana, zaklada i fundacija. Djelovanje ministarstva usmjereno je stručnom razvoju i procesu

modernizacije uprave općenito i suvremenim metodama rada s ciljem ostvarivanja međunarodne suradnje u pitanjima upravnog prava.

4.2.7. Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo gospodarstva strateški je upravitelj koordinacije upravljanja državnom imovinom s naglašenom aktivnošću na razvoju i unapređenju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Jedan od najvažnijih pokretača gospodarstva jest energetska sektor kojem ministarstvo i Vlada pridodaju posebnu pažnju. Rad ministarstva usmjeren je obavljanju poslova u industrijskoj politici i poticanju stvaralaštva u industriji i trgovini s ciljem razvoja energetske politike, rudarstva ali i strategiji olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza.

Neizostavno je sudjelovanje ministarstva, zajedno sa drugim tijelima, u koordinaciji strategije upravljanja državnom imovinom. Sudjeluje u analizi rekonstrukcije trgovačkih društava, upravlja vlasničkim udjelima u trgovačkim društvima, aktivno djeluje na unutarnjem tržištu Europske unije, sudjeluje u pripremi i upravljanju strateških dokumenata za korištenje sredstava Europske unije i ostalih međunarodnih izvora

financiranja(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 22. veljače 2015.).

Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području rudarstva, energetike, opreme pod tlakom i zaštite potrošača kao i sustav javnih nabava i koncesija uz nadzor nad njegovim provođenjem. Kao i ostala ministarstva, sudjeluje u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti.

4.2.8. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Dodatno razvijati slabije razvijena područja u Republici Hrvatskoj i tako smanjiti regionalne razvojne nejednakosti osnovna je politika Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Obavlja poslove koje se odnose na pripremu strateških dokumenata koji uređuju nacionalne razvojne ciljeve i prioritete za korištenje sredstava iz fondova Europske unije te prati provedbu mjera i aktivnosti utvrđenih strateškim dokumentima. Koordinirajući poslovima vezanim za upravljanje programima Europske unije, surađuje sa institucijama i tijelima Europske unije i državama članicama

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 23. veljače 2015.).

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na održivi razvoj Jadranskog mora i otoka. Predlaže razvojnu politiku jednog cjelovitog sustava planiranja, programiranja, upravljanja i financiranja razvoja otoka i priobalja popraćena izradom dokumenata i projekata prometne, komunalne i društvene infrastrukture na otocima i priobalju. Također, sudjeluje u radu tijela Europske unije na poslovima iz nadležnosti.

4.2.9. Ministarstvo poduzetništva i obrta

Za razliku od Ministarstva gospodarstva čije je djelovanje usmjereno upravljanju državnom imovinom, Ministarstvo poduzetništva i obrta obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na malo i srednje poduzetništvo, obrtništvo, zadrugarstvo. Unapređuje konkurentnost malog i srednjeg poduzetništva, potiče primjenu inovacija i novih tehnologija. Mjerama gospodarske politike djeluje na razvoj obrtništva, zadrugarstva, malog i srednjeg poduzetništva.

I Ministarstvo gospodarstva obavlja poslove pripreme i provedbu strateških i operativnih dokumenata za korištenje sredstava fondova Europske unije i ostalih

međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unapređenju konkurentnosti obrtništva, zadrugarstva, malog i srednjeg poduzetništva

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 23. veljače 2015.).

Rast i razvoj malog i srednjeg poduzetništva poboljšan je programom dodjele državne potpore malom i srednjem poduzetništvu što bi trebalo dovesti do razvoja novih kompetencija i stvaranja radnih mjesta.

4.2.10. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava

Djelovanje ministarstva rada i mirovinskog sustava usmjereno je na djelovanje socijalne politike i partnerstvo sa sindikatima i udrugama poslodavaca u području ravnopravnosti odnosa. Poslovi koje obavlja nadležno ministarstvo odnose se na samu politiku zapošljavanja, evidenciju nezaposlenosti i pomoć pri zapošljavanju, provodi programe prekvalifikacija prateći samo tržište i rada i tako nastojati povećati zaposlenost. Kako ministarstvo rada i mirovinskog sustava sudjeluje u pripremi i provedbi projekata Europske unije, tako je zadaća ministarstva ostvariti ravnopravni status hrvatskih državljana zaposlenih u inozemstvu i stranih državljana zaposlenih u Republici Hrvatskoj. Neprestano se uređuje sustav zaštite na radu kao i inspekcijski nadzor s područja rada

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 23. veljače 2015.).

4.2.11. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Rad Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture usmjeren je predlaganju strategije razvoja svih vidova prometa: pomorskog, nautičkog, cestovnog, zračnog, željezničkog, žičare, elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, ali istodobno i sveobuhvatnim mjerama zaštite od zagađenja. Strateški cilj cestovnog i željezničkog prometa usmjeren je strategiji cjelovitog prostornog razvitka Republike Hrvatske i tehnički razvijenom željezničkom sustavu koji bi željeznicu osposobio za ravnopravno i konkurentno sudjelovanje na europskom transportnom tržištu. Hrvatski zakonodavni cilj je usklađenje s regulativom Europske unije.

Područje elektroničkih komunikacija, informacijskog društva i poštanskih usluga uključuje sudjelovanje na međunarodnim sastancima i pregovorima te provedbu međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija iz tih područja. Ministarstvo obavlja poslove analiza i izvješća o stanju i prometu elektroničkih komunikacija te predlaže mjere i planove za razvoj i poboljšanje

istih(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 23. veljače 2015.).

Izrada strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih program za sve vidove prometa i pripremanje prijedloga Vladi Republike Hrvatske za njihovo odobrenje i provedbu, zadaća je predmetnog ministarstva. Stručni poslovi ministarstva odnose se na pokretanje, usklađivanje i nadzor poslova određenih aktima i propisima kojima se uređuje ukupni razvitak prometa.

4.2.12. Ministarstvo poljoprivrede

Poljoprivreda, ribarstvo, šumarstvo, vodno gospodarstvo glavne su smjernice u Ministarstvu poljoprivrede čije je područje dobrim dijelom usmjereno očuvanju okoliša. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na gospodarenje i raspolaganje

poljoprivrednim zemljištem, poslove strukturnih i tržišnih potpora vodeći brigu o zaštiti biljnih sorti i uzgoju valjanih. Poljoprivreda je strateška djelatnost koja pridonosi održivom razvoju Republike Hrvatske.²¹

Ribarstvo je uređeno zakonom koji propisuje mjere gospodarenje morem i slatkim vodama određujući granice između vanjskog i unutarnjeg ribolova kao i uvjete za uzgoj ribe.

U poljoprivredi i ribarstvu, ministarstvo vodi mjere poticajne politike, mjere otkrivanja i sprječavanja zaraznih bolesti životinja, obavlja inspekcijske poslove o kvaliteti hrane za životinje informirajući potrošače o hrani.

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na šumarstvo, zaštitu šuma, ali i inspekcijske poslove koji se odnose na šumarstvo i lovstvo(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 24. veljače 2015.).

Poticajna politika iz bilo kojeg od navedenih područja prilagođena je mjerilima Svjetske trgovinske organizacije. Ministarstvo koordinira i usklađuje poljoprivrednu politiku i politiku ruralnog razvoja s odgovarajućim politikama Europske unije budući provodi projekte iz fondova i programa Europske unije.

4.2.13. Ministarstvo turizma

Politika Hrvatskog turizma i strategija razvoja turizma podijeljena je u nekoliko oblika: kongresni, seoski, zdravstveni, lovni i drugi.

Ministarstvo turizma obavlja upravne i stručne poslove unapređenja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva u ugostiteljstvu, ali i sanacijske programe rekonstruiranja hotelsko-ugostiteljskih tvrtki. Neizostavna je međunarodna suradnja u svezi s turizmom i uvođenje

²¹ Zakon o poljoprivredi 149/09, 127/10, 50/12, 120/12, 148/13 čl. 2

međunarodnih standarda kvalitete ponude smještaja i usluga kao i promicanje hrvatskog turizma u inozemstvu

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 24. veljače 2015.).

Ministarstvo posebnu važnost pridodaje održivom razvoju hrvatskog turizma uz osobito poštivanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa koje stvara dobrobit cjelokupnom društvu.

4.2.14. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Zrak, tlo, voda i more predstavljaju opću politiku u zaštiti okoliša Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Ministarstvo osigurava provedbe mjera radi sprječavanja onečišćenja zraka, tla, vode i morskog okoliša. Stanje okoliša u Republici Hrvatskoj prema Europskim je kriterijima jako dobro što možemo zahvaliti jakoj zakonskoj regulativi zaštite okoliša. Zaštita okoliša i prirode jedno je od najzahtjevnijih aktivnosti koje zadiru u sve aspekte ljudskog društva. Ministarstvo je donošenjem Nacionalne strategije postalo koordinator multilateralnih okolišnih sporazuma i globalnih pitanja održivog razvoja na međunarodnoj razini.

U nadležnosti Ministarstva je i nadležnost nad poslovanjem:

<http://www.mzoip.hr/hr/ministarstvo.html>, 24. veljače 2015.

- Agencije za zaštitu okoliša (AZO)
- Državnog zavoda za zaštitu prirode (DZZP)
- Državnog hidrometeorološkog zavoda (DHMZ)
- Nacionalnih parkova i parkova prirode.

Provedba ciljeva zaštite okoliša usmjerena je izradi izvješća o stanju okoliša u državi, predlaganje, promicanje i praćenje mjera za unapređenje zaštite okoliša te sustavno praćenje stanja okoliša. Osim brige o zaštiti okoliša i stanju okoliša, Ministarstvo obavlja poslove istraživanja i promicanja prirodne baštine, vrednuje zaštićene dijelove i vodi evidenciju

upisnika zaštićenih dijelova prirode. Upravlja zaštićenim dijelovima prirode, utvrđuje uvjete za korištenje i namjenu istih te neizostavne inspekcijske poslove zaštite prirode

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 24. veljače 2015.).

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode surađuje s drugim državama na pitanjima zaštite okoliša.²²

4.2.15. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Djelokrug poslova Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja odnosi se na graditeljstvo, prostorno uređenje i stanovanje te sudjelovanje u pripremi i provođenju programa iz fondova Europske unije i drugih oblika međunarodne pomoći. Sukladno Zakonu, obavlja upravne i druge poslove prostornog uređenja Republike Hrvatske s naglaskom ostvarivanja međunarodne suradnje u prostornom uređenju. Suraduje sa županijama, gradovima i općinama prilikom izrade dokumenata njihovih uređenja kao i s tijelima državne uprave koja sudjeluju u izradi, donošenju i provedbi dokumenata prostornog uređenja.

U nadležnosti Ministarstva je niz mjera gospodarske politike koje se odnose na razvitak projektantskih usluga i poslovanje arhitekata i inženjera koji sudjeluju u gradnji. Realizira posebne programe Vlade Republike Hrvatske u stanogradnji. Projektiranje i gradnja građevina utvrđeni su uvjetima za projektiranje i gradnju popraćenim nizom propisa iz nadležnosti, primjena istih je u nadležnosti građevinske inspekcije

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 24. veljače 2015.)

²² „Ministarstvo zaštite okoliša i prirode surađuje s drugim državama na pitanjima zaštite okoliša putem sklapanja i provođenja bilateralnih sporazuma te ujedno i redovitih razmjena informacija, odnosno održavanja bilateralnih međudržavnih sastanaka u svrhu ostvarenja što učinkovitije provedbe zaštite okoliša.“, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, <http://www.mzoip.hr/hr/ministarstvo/medunarodna-suradnja.html>, 24. veljače 2015.

4.2.16. Ministarstvo branitelja

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 25. veljače 2015.)

Ministarstvo branitelja njeguje i čuva vrijednosti i stečevine obrambenog Domovinskog rata na ponos hrvatskih branitelja, ratnih stradalnika i svih građana Republike Hrvatske kako žrtve nikad ne bi bile zaboravljene.

Upravni i stručni poslovi Ministarstva sastoje se u rješavanju pitanja:

- Hrvatskih branitelja
- Promicanju vrijednosti Domovinskog rata
- Nestalih osoba Domovinskog rata

Kada govorimo o hrvatskim braniteljima, Ministarstvo rješava pravni položaj, status i druga pitanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih članova obitelji, hrvatskih ratnih vojnih invalida, status člana obitelji smrtno stradalog, nestalog ili zatočenog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i druge poslove uređene Zakonom.

U cilju promicanja vrijednosti Domovinskog rata, Ministarstvo je usmjereno unapređenju opsega sveobuhvatne skrbi, poticanju zakonskih projekata u cilju poboljšanja kvalitete življenja uopće, povećanju stupnja obrazovanosti branitelja i članova obitelji, ali i upoznavanje šire javnosti sa svim značajnim događajima i mjestima iz Domovinskog rata.

Intenzitet upravnih poslova odnosi se na traženje zatočenih i nestalih, ekshumaciji grobnica i obradi podataka ekshumiranih žrtava u cilju identifikacije posmrtnih ostataka.²³

²³ Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13 čl.20. st.2.

4.2.17. Ministarstvo socijalne politike i mladih

Osnovna zadaća Ministarstva socijalna politike i mladih temelji se na zakonskoj regulativi humanitarnih akcija i humanitarnih pomoći. Radom ustanova socijalne skrbi i obiteljskog centra skrbi se o onima kojima je pomoć najpotrebnija. Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove usmjerene na pomoć osobama i obiteljima za podmirenje osnovnih životnih potreba, promicanje prava osoba s invaliditetom i razvoja izvaninstitucionalnih oblika skrbi, poticanje projekata i uslužnih djelatnosti namijenjenih osobama starije životne dobi i sl.

Budući socijalna politika nalaže mrežu djelovanja domova i socijalnih ustanova, u nadležnosti Ministarstva je provođenje inspekcijskog i stručnog nadzora nad radom ustanova socijalne skrbi i obiteljskog centra.

Osim što obavlja upravne i stručne poslove humanitarnog karaktera i socijalne ugroženosti, također obavlja nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na doplatak za djecu, roditeljskim i roditeljskim dopustima i naknadama, pomoći za opremu novorođenog djeteta, a sve usklađujući sa međunarodnim propisima.

Brak, bračni odnosi, međusobni odnos roditelja i djece te istraživanje suvremenih problema i pružanje preventivno-terapijske pomoći teme su sudjelovanja u pripremi i provedbi projekata i programa Europske unije s ciljem promicanja međugeneracijske solidarnosti i suradnje.²⁴

Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na poboljšanje i unapređenje kvalitete života mladih, uključujući mlade u proces sudjelovanja donošenja odluka, volontiranje, sudjelovanje u rad civilnog društva sprječavajući tako socijalno isključenje mladih, već im se daje osnova za cjelovit, kreativan i dostojanstven život u periodu njihove mladosti

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 25. veljače 2015.).

²⁴ Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13 čl.21. st.3.

4.2.18. Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo zdravlja neprestano radi na poboljšanju, promicanju i zaštiti zdravlja hrvatskih građana. Upravni i drugi poslovi usmjereni su prema jednom cjelovitom sustavu zdravstvene zaštite i zdravstvenom osiguranju. Kad govorimo o zdravstvenom osiguranju, onda je obuhvaćeno niz popratnih zadataka koji obuhvaćaju zaštitu od zaraznih i nezaraznih bolesti, buke, higijenu hrane, promet i potrošnju droga, dakle sve ono što može negativno djelovati na zdravstveno stanje stanovništva.

Za kvalitetno djelovanje zdravstvene zaštite potrebno je osnivanje zdravstvenih ustanova, bilo da se radi o kliničkom centru, klinici ili referentnom centru te specijalističko usavršavanje njihovih djelatnika

(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 25. veljače 2015.).

Zakonskom regulativom Ministarstva zdravlja izraženi su i inspekcijski poslovi. Jednako su bitni zdravstveni-inspekcijski nadzor nad zdravstvenim ustanovama i djelatnicima, farmaceutsko-inspekcijski nadzor nad proizvodnjom i prometom lijekova, kontrola nad kakvoćom i higijenom hrane ili sanitetski nadzor osobama, građanima, prostorijama i svemu onome što može štetno utjecati na zdravlje.²⁵

4.2.19. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta obuhvaća čitavi sustav odgoja i obrazovanja od predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog, bilo u zemlji ili inozemstvu. U nadležnosti

²⁵ „...sanitarni nadzor nad osobama i djelatnostima, građevinama, prostorijama, postrojenjima i uređajima koji mogu na bilo koji način štetno utjecati na zdravlje ljudi te sanitarni nadzor u međunarodnom prometu na državnoj granici“, Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, NN 150/11, 22/12, 39/13, 125/13, 148/13

Ministarstva su i poslovi koji reguliraju normative, uvjete i standarde za kvalitetan odgojno-obrazovni rad kao i nadzor nad provedbom zakonitosti.

Uz predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje, posebno su uređeni poslovi koje se odnose na strategiju i plan visokog obrazovanja, vrednovanje i praćenje uspješnosti studija i visokog obrazovanje kao i poticanje planovima i programima na cjeloživotno učenje i obrazovanje odraslih. Sve to ne bi bilo uspješno kada Ministarstvo ne bi osiguravalo financijske i materijalne uvjete za rad.

Razvitak znanosti i tehnologijske djelatnosti, primjena znanstvenih dostignuća u pojedinim područjima, programi i projekti znanstveno-istraživačkih djelatnosti, ostvarivanje znanstvene suradnje sa stranim zemljama i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ulogama zasebna je obveza u obavljanju upravnih i drugih poslova Ministarstva(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 25. veljače 2015.).

Cjelovitost Ministarstva zaokružuju upravni i drugi poslovi koji se odnose na razvoj sporta i promoviranja značenja sporta i sportaša. Ne stavlja se naglasak na niti jedan oblik sporta, dakle neovisno govorimo li o rekreativnom, zdravstvenom, školskom, amaterskom, profesionalnom ili natjecateljskom obliku.

4.2.20. Ministarstvo kulture

Hrvatska je jedna od manjih zemalja po veličini teritorija, ali vrlo bogata raznolikom kulturnom materijalnom i nematerijalnom baštinom. Različiti običaji i znanja sve se implementiraju u suvremeni život. Upravo zbog toga Ministarstvu kulture određena je velika uloga u obavljanju upravnih i drugih poslova kao što su razvitak i unapređenje kulture, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, osnivanje ustanova i drugih pravnih osoba.

Izričito je naglašena uloga u poticanju programa hrvatskog naroda u drugim zemljama, poticanje kulturnih veza s drugim zemljama, a i neizostavno upravni poslovi za Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO.

Svi oblici razvoja kulture ne bi bili vidljivi kada Ministarstvo ne bi osiguralo financijske, materijalne i druge uvjete za razvoj, dakle, muzejske, galerijske, kazališne, glazbene, likovne, filmske i

druge(http://www.documenta.hr/assets/files/publikacije/institucije_drzavne_uprave.pdf, 25. veljače 2015.).

Kulturna baština i zaštićena kulturna dobra obvezuju Ministarstvo da osiguraju uvjete za obrazovanje i usavršavanje stručnih radnika u poslovima zaštite kulturne baštine. Neizostavni su i inspekcijski poslovi zaštite kulturne baštine, upravljanje kulturnim dobrima sukladno propisima i nadzor nad njima te drugi poslovi stavljeni u djelokrug posebnim zakonom.

5. ZAKLJUČAK

Osnovni zaključak vezan za ustroj u sustavu državne uprave je razvijenost i široka lepeza ministarstava koji svaki zauzima zasebno mjesto u Republici Hrvatskoj. Posebne okolnosti osamostaljivanja i razvoja Republike Hrvatske kao države utjecale su na nastanak i razvoj ministarstava. Uspostavom Republike Hrvatske kao samostalne države Hrvatska se po prvi puta našla pred zadaćom stvaranja vlastitog i cjelovitog sustava državne uprave. Razvoj Republike Hrvatske iznimno je dinamičan. Sam broj ministarstava varira zbog čestih promjena, od četrnaest do devetnaest. Nizom izmjena i zakona dolazi do promjena kada državni tajnici postaju državni dužnosnici. Razvojem društva mijenjaju se i ciljevi sustava državne uprave, ustrojstvo i način rada, tako da se od ciljeva vlasti prelazi na zadovoljavanje interesa državljana. U modernom hrvatskom zakonodavstvu ministarstva se ustrojavaju prema utemeljenim načelima koja predstavljaju ekonomičnost organizacijske strukture sa koordinacijom u hijerarhijskoj liniji te fleksibilnosti kako bi se postiglo što veće zadovoljavanje interesa građana. Ministri su članovi Vlade koji sudjeluju na sjednicama Vlade i razmatraju nacрте sistemskih zakonskih prijedloga i programske materijale kojima se mijenjaju bitni elementi sustava. Da bi se ostvarili određeni ciljevi bitno je primjenjivati i provoditi zakone i druge propise. Izrazita uloga u provedbenoj politici Vlade pripada predstavniku ministarstva, ministru, a glavnom tajniku po pitanju usklađenosti rada unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Ministarstvo nije mehanička i automatizirana djelatnost jer se stalno mora prilagođavati promjenama u društvu kako bi djelovanje bilo učinkovitije. Hrvatska 21. stoljeća usmjerena je razvoju sukladnom propisima Europske unije i inicirana zajedništvom u sustavu i smanjenju regionalne razvojne nejednakosti. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju omogućeno je korištenje strukturnih instrumenata i veća financijska sredstva. Članstvo u Europskoj uniji omogućava Hrvatskoj političku, gospodarsku i stabilnost na kojima Vlada gradi svoju politiku.

(potpis studenta)

6. LITERATURA

1. Hrvatska enciklopedija, Leksikografski zavod Miroslav Krleža 2009-2014
2. Živana Heđbeli: Institucije državne uprave Republike Hrvatske od osamostaljenja do članstva u Europskoj uniji I dio 1990. do 2004., Zagreb 2011
3. Živana Heđbeli: Institucije državne uprave Republike Hrvatske od osamostaljenja do članstva u Europskoj uniji II dio 2004.-2013., Zagreb 2013

Izvori:

www.zakon.hr:

1. Zakon o upravi (NN41/1990, 43/1990, 26/1991, 40/1991)
2. Zakon o ustroju republičke uprave (NN 61/1991)
3. Zakon o ustroju i djelokrugu ministarstava i drugih upravnih organizacija (NN 44/1993, 72/1994, 48/1999, 15/2000)
4. Zakon o sustavu državne uprave (NN 75/1993, 117/1993, 48/1999, 15/2000, 43/2001, 59/2001, 199/2003, 150/2005, 150/11, 12/13)
5. Zakon o lokalnoj i područnoj samoupravi, pročišćeni tekst
6. Zakon o ustroju i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN 150/11, 22/12, 125/13, 148/13)
7. Zakon o Vladi (NN 119/14)
8. Zakon o poljoprivredi (NN 199/09, 127/10, 120/12, 148/13)
9. Uredba o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (NN 154/11, 17/12)

www.vlada.hr

www.mzoip.hr

POPIS TABLICA

R.br.	Naslov tablice	Broj stranice
1.	Sastav Vlada Republike Hrvatske od 1990. do 2000. godine	17
2.	Sastav Vlada Republike Hrvatske od 2000. godine do danas	18